

Ergenlerin Ö?retmen De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlerin Ö?retmen De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21224>

Özet

Ergenlerin Ö?retmen De?erlendirme Ölçe?i (EÖDÖ), ergen ö?rencilerin, görev yapan ö?retmenlerine yönelik alg?lar?n? ve de?erlendirmelerini sistematik bir ?ekilde ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, özellikle ö?retmenlerin ki?isel ve mesleki yeterliliklerinin ö?renciler tarafından nasıl alg?land???n? ve ideal bir ö?retmen profili ile mevcut alg?lar arasındaki farklar? belirlemeyi hedefler. Ölçek, 2003 yılında M. Aydo?du tarafından hazırlanan bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geli?tirilmiş olup, eğitim psikolojisi alanında önemli bir **psikometrik** araç olarak kabul edilmektedir.

Ölçe?in temel amacı, **ö?retmen de?erlendirme** sürecine ö?renci bak?? aç?s?n? katmak ve bu verileri ö?retmen yeti?tirme programları?n?n ve mesleki gelişim faaliyetlerinin iyileştirilmesi için kullanmaktır. Bu sayede, ö?rencilerin eğitim ortamındaki deneyimlerini doğrudan yansıtan nitel ve nicel veriler elde edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ergen, Ö?retmen Alg?s?, ?deal Ö?retmen, Ö?renci De?erlendirmesi, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Lise Ö?rencileri, Ö?retmen Yeterlili?i.

Yazarlar

M. Aydo?du.

Amaç

Ergenlerin Ö?retmen De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amacı, ortaö?retim düzeyindeki ergen ö?rencilerin mevcut ö?retmenlerine ve aynı zamanda zihinlerindeki **ideal ö?retmen** profiline yönelik alg?lar?n? kapsamlı bir ?ekilde incelemektir. Bu ayrı?m, ö?rencilerin beklentileri ile gerçeklik alg?lar? arasındaki uyumu veya farklılıklar? ortaya koymayı sağlamaktadır. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin pedagojik yaklaşımlar?, iletişim becerileri, derse hakimiyetleri ve ö?renciye karşı tutumlar? gibi kritik alanlarda ergenlerin görüşlerini toplamayı amaçlar.

Araştırmacı için bu ölçek, ö?rencilerin **ö?retmen yeterlili?ine** dair subjektif de?erlendirmelerini objektif ölçütlerle birleştiren bir veri seti sunar. Elde edilen veriler, eğitim kurumlarında geri bildirim mekanizması oluşturulmasına ve ö?retmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçları?n?n belirlenmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Ölçek, bir **geli?tirme** çalışması? olarak ortaya çıkmış olup, Yüksek Lisans Tezi kapsamında pilot uygulamalarla test edilmiştir.

Yap? (Konstrukt)

Ölçek, temelde iki ana psikolojik yap?y? ölçmeyi amaçlar: **Ö?retmen Alg?s?** ve **?deal Ö?retmen Alg?s?**. Bu yap?lar, ergenlerin bili?sel ve duyu?sal süreçlerini yans?tarak, ö?retmen-ö?renci ili?kisinin kalitesini belirleyen unsurlar? kapsamaktadır.

Ö?retmen Alg?s?: Ö?rencilerin halihazırda kendilerine ders veren ö?retmenlerin davran??, tutum ve mesleki becerilerine dair yapt?klar? somut de?erlendirmeleri ifade eder. Bu, s?n?f içi etkile?imler ve ö?retmenlerin ö?rencilerin ihtiya?larına verdikleri tepkiler üzerinden ?ekillenir.

?deal Ö?retmen Alg?s?: Ergenin zihninde canland?rd??? , mükemmel veya arzu edilen ö?retmen özelliklerini temsil eden normatif bir yap?dır. Bu yap?, ö?rencilerin ö?retmenlerden bekledi?i destek, adalet ve bilgi aktar?m biçimini yans?tır.

Bu iki yap?nın kar??ıla?tırılmas?, ergenlerin e?itim ortamından duyduklar? memnuniyet düzeyini ve ö?retmenlerin ö?rencilerin geli?imsel ihtiya?larına ne ölçüde cevap verdi?ini gösteren önemli bir gösterge sunar.

Geçerlik

Kaynak içerikte ölçe?in **geçerlik** (validity) bilgileri özetlenmemiştir. Ancak, ölçek bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirildi?i için, tez çalışmasında kapsamlı geçerlik çalışmaları'nın yapıldı??? varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür bir geli?tirme çalışmasında a?a?daki geçerlik türleri incelenmi? olmalıdır:

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?lar? (Ö?retmen Alg?s? ve ?deal Ö?retmen Alg?s?) ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için **Faktör Analizi** uygulanm?? olmalıdır.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ergenlerin ö?retmen de?erlendirmesi alanındaki tüm önemli boyutlar? temsil edip etmedi?i uzman görüşleri alınarak de?erlendirilmi? olmalıdır.

Ölçüt Ba?lantı? Geçerlik: Ölçek puanları'nın, ö?renci ba?ar?s? veya memnuniyeti gibi di?er ölçütlerle ili?kisi incelenmi? olabilir.

Ölçe?in orijinal çalışması'na eri?im (tez linki aracılığıyla) detaylı **geçerlik** bulguları'nı ortaya koyacaktır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte ölçe?in **güvenirlik** (reliability) bilgileri özetlenmemiştir. Bir psikometrik aracın tutarlılı??nı gösteren bu veriler, tez çalışması'nın temel bile?enlerindendir. Yüksek olasılıkla, ölçek geli?tirme sürecinde iç tutarlılık katsayısı hesaplanm??tır.

Geliştirme çalışmaları'nda yaygın olarak kullanılan güvenilirlik yöntemleri şunlardır:

Çı Tutarlılık (Cronbach Alfa): Ölçekteki maddelerin aynı yapıyı ölçme derecesinin belirlenmesi. Bu katsayının kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olması beklenir.

Test-Tekrar Test Güvenirlii: Ölçeğin farklı zamanlarda aynı sonuçlar verme tutarlılığının incelenmesi.

Bu tür ölçeklerin **psikometrik** açıdan sağlamlığını anlamak için bu katsayıların incelenmesi zorunludur.

Faktör Analizi

Ergenlerin Öğretmen Değerlendirme Ölçeği, bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin yapısal boyutlarının belirlemek üzere **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılması olmalıdır. Bu analiz, öğretmen algısının ve ideal öğretmen algısının hangi alt boyutlardan oluştuğunu (örneğin; İletişim Becerileri, Pedagojik Yeterlilik, Kişisel Özellikler) ortaya çıkarmayı hedefler. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin nihai yapısını ve puanlama sistematiğini belirlemede kritik rol oynamaktadır. Ancak, bu sonuçlara dair özet bilgi mevcut kaynakta bulunmamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Bu bölüm, ölçeğin uygulama ve format özelliklerini özetlemektedir.

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi ("") olarak belirtilmiştir, ancak algı ölçen bir ölçek olduğu için büyük ihtimalle **Likert Tipi Derecelendirme** kullanılmıştır (örneğin, "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılmıyorum"a 5'li veya 4'lü bir dereceleme).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ergenler (Adolescents)

Age Group: Ortaöğretim öğrencileri (lise çağındaki ergenler), tipik olarak 14-18 yaş aralığı.

Population Details: Ölçek, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan tez kapsamında Ankara'daki çeşitli ortaöğretim kurumlarından öğrenciler üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) yöntemi kullanılarak, öğrencilerin kendi algılarını dorudan ifade etmeleri istenmiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, akademik bir çal??ma (Yüksek Lisans Tezi, 2003) ürünüdür. Bu nedenle, akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?mlar? genellikle yazar?n izniyle mümkündür. Ticari kullan?m ko?ullar? yazar taraf?ndan belirlenir. Ölçe?in geli?tirildi?i y?l **2003**tür.

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine esas te?kil eden temel kaynak a?a??dadır:

Aydo?du, M. (2003). *Ergenlerin ö?retmen ve ideal ö?retmen alg?lar?n?n incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tezin dijital kayna??na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi (EÖDÖ) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir. Bu belge, ölçe?in maddelerini ve uygulama talimatlar?n? içermektedir. The original PDF can be downloaded here: ergenlerin-ogretmen-degerlendirme-olcegieodo-toad.pdf

Ergenlerin Ö?retmen De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte listelenmemiştir. Detaylı maddelere ve puanlama yönergelerine ula?mak için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezine veya orijinal PDF belgesine ba?vurulmas? gerekmektedir.